

STANOWISKO Nr 27/24/P-IX
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 26 kwietnia 2024 r.

w sprawie zmian w zakresie uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentysty przewidzianych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw

Naczelna Rada Lekarska uważa, że zmiany dostępu do zawodu lekarza przewidziane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, opublikowanym na stronie Rządowego Centrum Legislacyjnego (wykaz prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów nr UD39) zmierzają we właściwym kierunku, w szczególności w zakresie, w jakim przewidują wreszcie nałożenie na osoby ubiegające się o prawo wykonywania zawodu obowiązku znajomości języka polskiego oraz nie wprowadzają kolejnego przedłużenia terminu, w którym obywatele Ukrainy będą mogli ubiegać się o warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentysty.

Naczelna Rada Lekarska wskazuje jednak, że projektowane w ustawie rozwiązania nie w pełni odpowiadają oczekiwaniom środowiska lekarskiego i nie rozwiązują problemu niewłaściwych kryteriów dostępu do zawodu lekarza i lekarza dentysty w Polsce. Ponadto projekt ustawy, który dotyczy tak fundamentalnych dla środowiska lekarskiego kwestii, jak zmiany w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, nie został przesłany w ramach konsultacji społecznych do Naczelnej Rady Lekarskiej. Wobec tego oczekuje się, że na dalszych etapach prac legislacyjnych rozwiązania zawarte w projekcie ustawy w zakresie dotyczącym dostępu do wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentysty, będą uwzględniały stanowisko samorządu lekarskiego. Za takim trybem prac przemawia wzgląd na zapewnienie właściwej jakości świadczeń zdrowotnych udzielnych pacjentom przez lekarzy, którzy wykonują zawód w Polsce.

Projektowana ustawa wprowadza wymóg, że przy ubieganiu się o warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza oraz prawo wykonywania zawodu lekarza na

określony zakres czynności zawodowych kandydat będzie musiał przedłożyć okręgowej radzie lekarskiej dokument poświadczający znajomość języka polskiego minimum na poziomie B1. Wprawdzie sam wymóg znajomości języka polskiego przez kandydatów ubiegających się o prawo wykonywania zawodu lekarza był od dawna postulowany przez samorząd lekarski, niemniej jednak w ocenie Naczelnej Rady Lekarskiej znajomość języka polskiego na poziomie B1 nie jest wystarczająca do wykonywania zawodu lekarza. Poziom B1 oznacza, że dana osoba rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych jej spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego. Potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi ustne lub pisemne na tematy, które są jej znane bądź ją interesują. Dopiero znajomość języka polskiego na poziomie co najmniej B2 oznacza, że osoba rozumie dyskusje na tematy techniczne z zakresu jej specjalności i posiada zdolność do porozumiewania się na tyle płynnie i spontanicznie, aby prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka. Co najmniej takiej znajomości języka powinno się oczekiwać od osób udzielających polskim pacjentom świadczeń zdrowotnych.

Wadą projektowanej ustawy jest także to, że nie wprowadza wymogu przedłożenia certyfikatu potwierdzającego znajomość języka polskiego już na etapie ubiegania się o zgodę Ministra Zdrowia. Wymóg przedłożenia certyfikatu znajomości języka polskiego pojawia się dopiero później, tj. na etapie składania do okręgowej rady lekarskiej wniosku o przyznanie warunkowego prawa wykonywania zawodu lub prawa wykonywania zawodu na określony zakres czynności zawodowych. W tej sytuacji do wykonywania świadczeń zdrowotnych w Polsce nadal będą dopuszczani lekarze nieznający języka polskiego, którzy uzyskali zgodę Ministra Zdrowia, a nie uzyskali jeszcze decyzji okręgowej rady lekarskiej o przyznaniu prawa wykonywania zawodu lub uzyskali decyzję okręgowej rady lekarskiej o odmowie przyznania prawa wykonywania zawodu i złożyli stosowny środek odwoławczy.

Zdaniem Naczelnej Rady Lekarskiej zasadne jest odstąpienie w projekcie ustawy od kolejnego przedłużenia terminu, w jakim, niezależnie od trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, obywatelowi Ukrainy, można udzielić zgody na wykonywanie zawodu lekarza albo lekarza dentysty oraz przyznać warunkowe prawo wykonywania zawodu. Samorząd lekarski wskazuje, że warunkowe prawo

wykonywania zawodu lekarza jest tylko jednym z uproszczonych trybów dostępu do zawodu lekarza wprowadzonych w ostatnich latach. Oczekuje się, aby nie tylko warunkowe prawo wykonywania zawodu, ale wszelkie wprowadzone w związku ze stanem epidemii lub jej zagrożeniem oraz wybuchem wojny w Ukrainie rozwiązania nadzwyczajne i tymczasowe pozwalające na uproszczony dostęp do zawodu lekarza bez rzetelnej weryfikacji poziomu wykształcenia kandydatów zostały wygaszone.

SEKRETARZ

Grzegorz Wrona

PREZES

Łukasz Jankowski